

Налице са тенденции все по-трудни да стават контактите на ромите със системата за здравеопазване. Струва си да се помисли за разкриване на специализирани медицински звена за профилактика и лечение на ромите в големите компактни поселения (квартали) на градовете, където бедността и хигиенните условия са с критични параметри, на местата, където бяха закрити през последните години. Необходимо е да се разшири екипът от лекари в съществуващите пунктове или да се разкрият кабинети, в които ще се извършват прегледи и ще дават консултации веднъж седмично лекари - специалисти по болести, особено разпространени в ромските махали.

Би могло с държавното финансиране и труда на самите роми да се реализират проекти по канализацията и хигиенизирането на големите квартали.

Необходимо е централната изпълнителна власт да се ангажира с финансовото осигуряване и активната подкрепа на усилията на местните органи на властта за разработване и изпълнение на местни програми "Анти гето", насочени към подобряване на жилищните условия на ромите, разкриването на допълнителни работни места за тях, постепенното им реинтегриране в рамките на локалната общност.

За да се спре процесът на маргинализация на ромската общност и криминализирането ѝ, ефективни средства могат да се окажат привличането на представители на ромите в държавните институции и в местните органи на властта, включително и в полицията; стимулирането на процесите на самоорганизация в рамките на ромските квартали с цел поддържане на обществен ред и борба срещу криминалната престъпност; обучаването на роми за социални работници в своята общност; повишаването на знанията и уменията за семейно планиране, грижи за децата и болните и т.н.

Разбира се, когато липсват средства, жизнено необходимо е да се разработи реалистична стратегия с ясно осъзнати приоритети. Създаването на такава стратегия изисква съвместните усилия на широк кръг специалисти от различни проблемни области и добро информационно осигуряване на тяхната дейност.

Най-сетне положението на ромската общност в България и продължаващите негативни тенденции в нея правят абсолютно задължително стартирането на мониторингова система за следене на критичните параметри в социалното битие на ромите. Само такава информационна система би могла да предостави достоверна картина и да обслужва адекватните реакции на обществото.